

Lovtidende A

2024

Udgivet den 13. januar 2024

10. januar 2024.

Nr. 36.

Bekendtgørelse om brevstemmeafgivning i kriminalforsorgens fængsler og arresthuse

I medfør af § 63, 1. pkt., og § 100, stk. 7, 2. pkt., i lov om valg til Folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 4 af 8. januar 2024, § 26, stk. 8, 1. pkt., i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet, jf. lovbekendtgørelse nr. 5 af 8. januar 2024, og § 69, 1. pkt., og § 105 h, stk. 12, 2. pkt., i lov om kommunale og regionale valg, jf. lovbekendtgørelse nr. 6 af 8. januar 2024, fastsættes:

Kapitel 1

De stemmeberettigede, fristen for brevstemmeafgivning m.v.

§ 1. Indsatte kan brevstemme i kriminalforsorgens fængsler eller arresthuse, uanset om de forventes løsladt inden valgdagen. Det gælder både domfældte, varetægtsarrestanter og anholdte.

Stk. 2. Ved folketingsvalg kan der brevstemmes i institutionen fra valgets udskrivelse til og med tredjesidste hverdag, herunder lørdag, før valgdagen.

Stk. 3. Ved Europa-Parlamentsvalg, kommunale og regionale valg og landsdækkende og bindende kommunale folkeafstemninger kan der brevstemmes i institutionen de sidste 3 uger før valgdagen til og med tredjesidste hverdag, herunder lørdag, før valgdagen.

Stk. 4. Ved bindende kommunale folkeafstemninger kan der brevstemmes på følgende institutioner:

- 1) Institutioner i den region, hvor kommunen ligger.
- 2) Institutioner uden for den region, hvor kommunen ligger, efter aftale med kommunen.

§ 2. Institutionen skal senest 3 uger før valgdagen, eller for så vidt angår folketingsvalg snarest muligt efter at valget er udskrevet, sørge for, at vælgerne orienteres om muligheden for at brevstemme i institutionen. Vælgere, der indsættes inden for den periode, hvor der kan brevstemmes, skal også orienteres om muligheden for at brevstemme i institutionen.

Kapitel 2

Stemmemodtagere

§ 3. Brevstemmer i kriminalforsorgens fængsler og arresthuse skal afgives til to stemmemodtagere, jf. dog § 14, stk. 2-5. Stemmemodtagerne skal være ansat på institutionen eller i kommunens forvaltning. Stemmemodtagerne, der er

ansat på institutionen, skal udpeges blandt fast ansat personale. Der skal udpeges et eller flere par stemmemodtagere.

Stk. 2. Institutionens leder udpeger de personer, der skal fungere som stemmemodtagere, og sørger i øvrigt for forbedelsen og gennemførelsen af brevstemmeafgivningen. Lederen sørger herunder for, at stemmemodtagerne er bekendt med deres opgaver i forbindelse med gennemførelsen af brevstemmeafgivningen og med de særlige pligter, der påhviler dem efter folketingsvalglovens § 62, stk. 1, og § 100, stk. 6, og den kommunale og regionale valglovs § 68, stk. 1, og § 105 h, stk. 10.

Stk. 3. Kandidater til valget kan ikke udpeges som stemmemodtagere.

Kapitel 3

Stemmelokaler

§ 4. På hverdage i den periode, hvor der kan brevstemmes, skal der så vidt muligt være adgang til at brevstemme i et bestemt lokale inden for et nærmere fastsat tidsrum.

Stk. 2. På de enkelte afdelinger i institutionen kan der indrettes særlige stemmelokaler, hvor der kan brevstemmes inden for et fastsat tidsrum på en eller flere dage i den periode, hvor der kan brevstemmes.

Stk. 3. Stemmeafgivningen kan finde sted i den indsatsses opholdsrum, hvis forholdene taler herfor.

Stk. 4. Institutionen skal sørge for, at de indsatte ikke bliver udsat for valgagitation i stemmelokalerne eller i de umiddelbare adgangsveje hertil.

§ 5. Stemmelokalerne skal være indrettet, så vælgerne kan udfylde stemmesedlen uset af andre, enten ved et fritstående bord eller i et særligt indrettet stemmerum.

Stk. 2. Stemmeafgivning i den indsatsses opholdsrum skal tilrettelægges så vælgeren kan udfylde stemmesedlen uset af andre. Ud over den indsatte og stemmemodtagerne og en eventuel hjælper, vælgeren har udpeget, jf. § 14, stk. 2 og 3, må der ikke være andre til stede, mens brevstemmeafgivningen finder sted.

Kapitel 4

Brevstemmematerialet

§ 6. Til folketingsvalg, Europa-Parlamentsvalg, landsdækkende folkeafstemning og bindende kommunal folkeafstemning består brevstemmematerialet af

- 1) en stemmeseddel med tilhørende konvolut,
- 2) et følgebrev og
- 3) en yderkuvert.

Stk. 2. Til kommunale og regionale valg består brevstemmematerialet af

- 1) en stemmeseddel til kommunalbestyrelsesvalget med tilhørende konvolut,
- 2) en stemmeseddel til regionsrådsvalget med tilhørende konvolut,
- 3) et følgebrev og
- 4) en yderkuvert.

§ 7. Ved brevstemmeafgivningen til folketingsvalg, Europa-Parlamentsvalg, kommunale og regionale valg og landsdækkende folkeafstemning må kun bruges det brevstemmemateriale, der er fremstillet af Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Ved brevstemmeafgivningen til bindende kommunale folkeafstemninger må kun bruges det brevstemmemateriale, der er fremstillet af kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Før folketingsvalg, Europa-Parlamentsvalg, kommunale og regionale valg og landsdækkende folkeafstemninger giver Indenrigs- og Sundhedsministeriet via Direktoratet for Kriminalforsorgen institutionen besked om, hvilket brevstemmemateriale der skal benyttes.

Stk. 3. Før bindende kommunale folkeafstemninger skal kommunalbestyrelsen via Direktoratet for Kriminalforsorgen tilsende de institutioner, der er nævnt i § 1, stk. 4, brevstemmematerialet til afstemningen eller oplyse for Direktoratet for Kriminalforsorgen, hvor materialet kan bestilles for kommunens regning.

Kapitel 5

Den almindelige fremgangsmåde ved brevstemmeafgivning

§ 8. Vælger, der ønsker at brevstemme, skal vise legitimation til stemmemodtagerne (sundhedskort, kørekort, pas eller lignende). Hvis mindst en af stemmemodtagerne har sikkert kendskab til vælgerens identitet, kan der ses bort fra kravet om forevisning af legitimation.

Stk. 2. Stemmemodtagerne skal undersøge, om de vælgere, der ønsker at brevstemme, senest på valgdagen er fyldt 18 år. Stemmemodtagerne skal ikke undersøge, om vælgeren opfylder de øvrige valgretsbetingelser.

Stk. 3. Når vælgeren er identificeret, udleveres brevstemmematerialet. Stemmemodtagerne skal påse, at vælgeren ikke forlader lokalet med brevstemmematerialet, og at stemmeafgivningen sker umiddelbart efter, at brevstemmematerialet er udleveret. Stemmemodtagerne skal også påse, at vælgeren udfylder stemmesedlen og lægger denne i konvolutten, uden at nogen kan se, hvad vælgeren har stemt, jf. dog § 14, stk. 1-3.

§ 9. Til folketingsvalg foregår stemmeafgivningen på følgende måde:

- 1) På stemmesedlen skriver vælgeren navnet eller bogstavbetegnelsen for et parti, der har kandidater opstillet i den storkreds, hvor vælgeren er optaget på valglisten (har fast bopæl). Ønsker vælgeren at stemme på en bestemt kandidat, der er opstillet i vælgerens storkreds, skrives navnet på kandidaten, eventuelt med tilføjelse af partinavnet eller bogstavbetegnelsen for det parti, som kandidaten er opstillet for. Mindst én af de tre rubrikker på stemmesedlen skal udfyldes. Ønsker vælgeren at stemme på en kandidat, der opstiller uden for partierne, kan der ikke også anføres et partibogstav eller partinavn.
- 2) Når vælgeren har udfyldt stemmesedlen, lægger vælgeren den i konvolutten og lukker denne.
- 3) Derefter udfylder vælgeren følgebrevet og underskriver dette i overværelse af stemmemodtagerne. En af stemmemodtagerne kan udfylde følgebrevet, hvis vælgeren ikke er i stand til det eller ønsker hjælp.
- 4) En af stemmemodtagerne attesterer stemmeafgivningen med sin underskrift og angivelse af stilling på følgebrevet. Følgebrevet skal påføres institutionens stempel eller navn, hvis stemmemodtageren er ansat på institutionen. Følgebrevet skal påføres kommunens stempel eller navn, hvis stemmemodtageren er ansat ved kommunen. Hvis en af stemmemodtagerne har udfyldt følgebrevet for vælgeren, jf. nr. 3, skal attestationen foretages af den anden stemmemodtager.
- 5) Vælgeren lægger konvolutten med stemmeseddel samt følgebrevet i yderkuverten og udfylder og lukker yderkuverten i overværelse af stemmemodtagerne. Yderkuverten adresseres til den kommune, hvor vælgeren har fast bopæl. I rubrikken på bagsiden af yderkuverten skal vælgeren skrive sit navn, fødselsdato og bopæl. En af stemmemodtagerne kan udfylde rubrikken på bagsiden af yderkuverten, hvis vælgeren anmoder om det.
- 6) Yderkuverten med konvolut med stemmeseddel samt følgebrev afleveres til en af stemmemodtagerne, der sørger for, at brevstemmen snarest sendes til kommunen. Hver brevstemme skal sendes særskilt. Flere brevstemmer til samme kommune må ikke sendes som én forsendelse i en større konvolut eller lignende.

§ 10. Til Europa-Parlamentsvalg foregår stemmeafgivningen på følgende måde:

- 1) På stemmesedlen skriver vælgeren navnet eller bogstavbetegnelsen for et parti, der har opstillet kandidater til valget. Ønsker vælgeren at stemme på en bestemt kandidat, skrives navnet på denne, eventuelt med tilføjelse af partinavnet eller bogstavbetegnelsen for det parti, som kandidaten er opstillet for. Mindst én af de tre rubrikker på stemmesedlen skal udfyldes.
- 2) Derefter følges samme fremgangsmåde som ved folketingsvalg, jf. § 9, nr. 2-6.

§ 11. Til kommunale og regionale valg foregår stemmeafgivningen på følgende måde, jf. dog stk. 2:

- 1) På stemmesedlen til kommunalbestyrelsesvalget skriver vælgeren listebetegnelsen (partinavnet) eller bogstavbetegnelsen for en kandidatliste, der er opstillet i

den kommune, hvor vælgeren har fast bopæl. Ønsker vælgeren at stemme på en bestemt kandidat, der er opstillet i kommunen, skrives navnet på kandidaten, eventuelt med tilføjelse af listebetegnelsen (partinavnet) eller bogstavbetegnelsen for den kandidatliste, som kandidaten er opstillet på. Mindst én af de tre rubrikker på stemmesedlen skal udfyldes. Stemmesedlen lægges derefter i den tilhørende konvolut, der lukkes.

- 2) På stemmesedlen til regionsrådsvalget skriver vælgeren listebetegnelsen (partinavnet) eller bogstavbetegnelsen for en kandidatliste, der er opstillet i den region, hvor vælgeren har fast bopæl. Ønsker vælgeren at stemme på en bestemt kandidat, der er opstillet i regionen, skrives navnet på kandidaten, eventuelt med tilføjelse af listebetegnelsen (partinavnet) eller bogstavbetegnelsen for den kandidatliste, som kandidaten er opstillet på. Mindst én af de tre rubrikker på stemmesedlen skal udfyldes. Stemmesedlen lægges derefter i den tilhørende konvolut, der lukkes.
- 3) Derefter følges samme fremgangsmåde som ved folketingsvalg, jf. § 9, nr. 3-6. Begge konvolutter med stemmesedler samt følgebrevet lægges i én yderkuvert.

Stk. 2. Hvis en vælger kun ønsker at stemme til kommunalbestyrelsesvalget eller regionsrådsvalget, kan vælgeren enten undlade at udfylde den anden stemmeseddel og i øvrigt følge samme fremgangsmåde som angivet i stk. 1 (afgive blank stemme) eller tilbagelevere den ubenyttede stemmeseddel med tilhørende konvolut til en af stemmemodtagerne. Den ubenyttede stemmeseddel og konvolut påtegnes »Ikke benyttet« og tilintetgøres af institutionen. I øvrigt følges samme fremgangsmåde som angivet i stk. 1.

§ 12. Til landsdækkende folkeafstemning og bindende kommunal folkeafstemning foregår stemmeafgivningen på følgende måde:

- 1) På stemmesedlen, hvorpå der klart adskilt er trykt ordene »Ja« og »Nej«, sætter vælgeren et kryds ved ordet »Ja«, hvis vælgeren stemmer for lovforslaget eller loven henholdsvis beslutningen. Vælgere, der stemmer imod, sætter et kryds ved ordet »Nej«.
- 2) Derefter følges samme fremgangsmåde som ved folketingsvalg, jf. § 9, nr. 2-6.

§ 13. Portoudgiften til forsendelse af brevstemmerne afholdes af institutionen. Institutionen kan indgå aftale med en kommunalbestyrelse om indlevering af brevstemmer med henblik på kommunens videresendelse.

Kapitel 6

Hjælp til stemmeafgivningen

§ 14. Hvis en vælger, der ønsker at stemme, ikke er i stand til at udfylde stemmesedlen, følgebrevet eller yderkuverten, eller hvis vælgeren i øvrigt ønsker hjælp i forbindelse med stemmeafgivningen, skal stemmemodtagerne yde den fornødne hjælp hertil, jf. dog stk. 2-5.

Stk. 2. I stedet for den ene af stemmemodtagerne kan vælgeren forlange personlig bistand til stemmeafgivningen af en person, der er udpeget af vælgeren selv, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Personlig bistand til stemmeafgivningen kan ydes alene af en person, der er udpeget af vælgeren selv, hvis vælgeren over for stemmemodtageren udtrykkeligt og utvetydigt tilkendegiver et ønske herom, og vælgerens ønske er begrundet i en umiddelbart konstaterbar eller dokumenterbar fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, jf. § 61, stk. 4, 4. pkt., jf. § 100, stk. 1, i lov om valg til Folketinget, og § 67, stk. 4, 4. pkt., i lov om kommunale og regionale valg, i det omfang dette ikke strider mod de vilkår for fængsling, herunder reglerne om adgangen til besøg, som vælgeren er undergivet. Vælgeren skal således have en funktionsnedsættelse, som umiddelbart kan ses, f.eks. i form af brækkede lemmer, brug af kørestol, krykkestokke, Demenssymbolet, mobilitystok eller førerhund og lignende, eller en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, som vælgeren kan dokumentere, f.eks. i form af et ledsagekort eller parkeringskort for personer med handicap udstedt af Danske Handicaporganisationer, en lægeerklæring eller en erklæring eller attest udstedt af en offentlig myndighed.

Stk. 4. Personlig bistand til at udfylde stemmesedlen efter stk. 1-3 kan kun ydes, hvis vælgeren umiddelbart over for den eller dem, der yder personlig bistand, utvetydigt kan tilkendegive, på hvilket parti (kandidatliste) eller hvilken kandidat vælgeren ønsker at stemme, eller for så vidt angår folkeafstemninger, hvorvidt vælgeren ønsker at stemme ja eller nej.

Stk. 5. Det er stemmemodtagerne, der vurderer, om personlig bistand kan ydes efter stk. 1-4.

Stk. 6. Hvis der er ydet personlig bistand til at udfylde stemmesedlen, skal dette fremgå af følgebrevet, idet dette påføres ordene »Stemme udfyldt med personlig bistand« eller lignende efterfulgt af underskrift af den eller dem, der har ydet personlig bistand.

Stk. 7. Hvis vælgeren ikke er i stand til at underskrive følgebrevet, skal den ene af stemmemodtagerne på det sted på følgebrevet, der er beregnet til vælgerens underskrift, skrive: »[stemmemodtagerens underskrift] for [vælgerens navn]«. Den anden stemmemodtager underskriver attesten på følgebrevet.

Stk. 8. Medvirker en person, der er udpeget af vælgeren selv, til vælgerens stemmeafgivning, ydes den fornødne personlige bistand til at udfylde stemmesedlen, følgebrevet eller yderkuverten enten af den person, der er udpeget af vælgeren selv, og en stemmemodtager i forening, jf. stk. 2, eller alene af den person, der er udpeget af vælgeren selv, jf. stk. 3. Stemmemodtageren sikrer sig dog vælgerens identitet, jf. § 8, attesterer stemmeafgivningen på følgebrevet, jf. § 9, nr. 4, og giver vejledning m.v. efter kapitel 7. Hvis vælgeren ikke er i stand til at underskrive følgebrevet, underskriver den person, der er udpeget af vælgeren selv, eller, hvis dette ikke er muligt, en stemmemodtager, følgebrevet på vælgerens vegne, jf. stk. 7.

Kapitel 7

Vejledning af vælgeren om fremgangsmåden ved brevstemmeafgivning, om opstillede partier og kandidater m.v.

§ 15. Stemmемодtagerne skal efter behov give vælgeren vejledning om fremgangsmåden ved brevstemmeafgivning, jf. §§ 8-12, herunder om mulighederne og betingelserne for at få hjælp til stemmeafgivningen, jf. § 14.

§ 16. Stemmемодtagerne skal sørge for, at vælgeren i forbindelse med stemmeafgivningen har adgang til:

- 1) Ved folketingsvalg: den fortegnelse over opstillingsberettigede partier, som Indenrigs- og Sundhedsministeriet via Direktoratet for Kriminalforsorgen sender til alle institutioner, når der er udkrevet folketingsvalg.
- 2) Ved Europa-Parlamentsvalg: den fortegnelse over de opstillede partier og de opstillede kandidater, som Indenrigs- og Sundhedsministeriet via Direktoratet for Kriminalforsorgen sender til alle institutioner senest 6 uger før valgdagen.
- 3) Ved kommunale og regionale valg: den vejledning om brevstemmeafgivning, som Indenrigs- og Sundhedsministeriet via Direktoratet for Kriminalforsorgen sender til alle institutioner senest 3 uger før valgdagen.
- 4) Ved landsdækkende folkeafstemninger: den vejledning om brevstemmeafgivning, som Indenrigs- og Sundhedsministeriet via Direktoratet for Kriminalforsorgen sender til alle institutioner forud for folkeafstemningen.
- 5) Ved bindende kommunale folkeafstemninger: Den meddelelse om det eller de spørgsmål, der skal afholdes folkeafstemning om, jf. § 9 b, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse, som kommunalbestyrelsen skal bekendtgøre på kommunens hjemmeside og i de stedlige dagblade eller lokalaviser, jf. den kommunale og regionale valglovs § 105 c.

Stk. 2. Stemmемодtagerne skal sørge for, at vælgeren snarest muligt efter anmodning forud for stemmeafgivningen har adgang til:

- 1) Ved folketingsvalg: fortegnelsen over partier og fortegnelsen over kandidater for den opstillingskreds, hvor vælgeren har fast bopæl.
- 2) Ved kommunale og regionale valg: kandidatlisterne, herunder samtlige kandidaters navne, til kommunale og regionale valg samt oplysning om anmeldte valgforbund til kommunalbestyrelsesvalg og regionsrådsvalg for den kommune og region, hvor vælgeren har fast bopæl.

Stk. 3. Når meddelelsen, der er nævnt i stk. 1, nr. 5, er bekendtgjort på kommunens hjemmeside, giver kommunen

hurtigst muligt besked herom til Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Stk. 4. Når de godkendte fortegnelser, der er nævnt i stk. 2, nr. 1, foreligger, giver Indenrigs- og Sundhedsministeriet hurtigst muligt besked herom til Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Stk. 5. Institutionen skal i passende tid forud for valget eller afstemningen oplyse vælgerne om muligheden for at anmode om fortegnelser efter stk. 2.

Stk. 6. Stemmемодtagerne må ikke uopfordret give vælgerne andre oplysninger om de opstillede partier (kandidatlistes) og kandidater end de oplysninger, der fremgår af de fortegnelser henholdsvis den vejledning, der er nævnt i stk. 1 og 2. Stemmемодtagerne kan besvare eventuelle spørgsmål fra vælgerne om, hvorvidt bestemte personer er opstillet som kandidater til valget, hvis stemmемодtagerne har kendskab hertil.

Stk. 7. I tilfælde, hvor vælgeren til folketingsvalg eller kommunale og regionale valg tilkendegiver at ville stemme på en bestemt person, hvorom det ikke med sikkerhed vides, om vedkommende er kandidat til valget eller er kandidat til valget i den storkreds henholdsvis kommune eller region, hvor vælgeren har fast bopæl, skal stemmемодtagerne orientere sig i de fortegnelser, der er nævnt i stk. 1 og 2, med henblik på at vejlede vælgeren om stemmeafgivningen.

§ 17. Stemmемодtagerne må ikke bære emblemer, mærkater eller lignende, der angiver tilknytning til et bestemt parti (kandidatliste) eller en bestemt kandidat. Stemmемодtagerne må heller ikke bære emblemer, mærkater eller lignende, der angiver stillingtagen til politiske spørgsmål eller i øvrigt udtrykker en bestemt politisk holdning eller lignende.

§ 18. Institutionen kan føre lister over de vælgere, der har brevstemt eller har fået tilbud herom, hvis dette skønnes hensigtsmæssigt for at sikre, at alle indsatte får tilbud om at brevstemme. Sådanne lister må ikke vises til uvedkommende og skal tilintetgøres, når klagefristen er udløbet, og eventuelle valgklager er endeligt afgjort.

Stk. 2. Hvis en vælger, der er indsat i institutionen, og som kan have brevstemt i institutionen, er afgået ved døden inden valgdagen, skal institutionen snarest underrette vælgerens bopælskommune om dødsfaldet.

Kapitel 8

Ikrafttræden

§ 19. Bekendtgørelsen træder i kraft den 15. januar 2024.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 50 af 17. januar 2019 om brevstemmeafgivning i kriminalforsorgens fængsler og arresthuse ophæves.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet, den 10. januar 2024

P.M.V.

NIKOLAJ STENFALK

/ Christine Boeskov